

*Марія Гура
Сергій Школяр
(м. Полтава)*

РЕТРОСПЕКТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МАРКЕТИНГУ ОСВІТИ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростаючою роллю знань та інновацій, що зумовлює підвищену увагу до освітньої сфери. В умовах жорсткої конкуренції освітні установи змушені активно використовувати маркетингові інструменти для залучення абітурієнтів, партнерів та інвесторів, а також для формування позитивного іміджу [1, 2]. Одним із перспективних напрямів маркетингу в освіті є стратегічне використання інформаційних ресурсів, зокрема тих, що відображають результати інтелектуальної діяльності та об'єкти інтелектуальної власності, створені в межах закладу освіти [3, 4].

Накопичення та ефективне використання ретроспективних інформаційних ресурсів сфери інтелектуальної власності (РІР ІВ) може стати потужним інструментом маркетингових комунікацій освітніх установ. Інформація про успішні проекти, запатентовані винаходи, розроблені корисні моделі, зареєстровані авторські права та інші об'єкти ІВ є цінним активом, що демонструє інноваційний потенціал закладу освіти, його науково-дослідницьку діяльність та практичну значущість [5, 6].

Метою даної статті є аналіз ретроспективних інформаційних ресурсів сфери інтелектуальної власності в освітніх установах та визначення їх ролі у маркетинговій діяльності. За даними Школяра С.П. на сьогодні накопичилося, зокрема в його доробці, значна кількість відповідним чином зареєстрованих патентів, свідоцтв на об'єкти права інтелектуальної власності. При цьому, деякі з них, а саме винаходи, в свій час були нагороджені дипломом переможця Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» в номінації «Кращий винахід у Полтавській області». Була висловлена думка, що для подальшого розвитку діяльності в сфері інтелектуальної власності на базі накопиченого винахідницького досвіду, актуальним є внесення в репозитарій бібліотеки університету відповідних даних. Ініціюючи дане питання, науковцем було підкреслено, що технології накопичення ретроспективних інформаційних ресурсів сфери інтелектуальної власності вже використовуються на протязі багатьох років державною організацією «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій». Зазначимо, що ефективне накопичення РІР ІВ передбачає застосування комплексу технологій та організаційних заходів. До ключових етапів цього процесу належать: ідентифікація та документування об'єктів ІВ, збір інформації про історію створення та впровадження, систематизація та зберігання інформації, обробка та аналіз інформації, перевірка наукових розробок [7-9]. Накопичені РІР ІВ можуть бути ефективно використані для досягнення різних маркетингових цілей освітньої установи, а саме: підвищення іміджу та репутації, залучення талановитих абітурієнтів, налагодження партнерських зв'язків з бізнесом, комунікація з випускниками, участь у виставках та конкурсах, проектах та програмах, тощо.

Висновки. Накопичення та стратегічне використання ретроспективних інформаційних ресурсів сфери інтелектуальної власності є важливим напрямом розвитку маркетингу в освіті. Впровадження відповідних технологій дозволяє освітнім установам не лише зберігати та систематизувати інформацію про свої інноваційні досягнення, але

й ефективно використовувати її для зміцнення іміджу, залучення талановитих абітурієнтів, налагодження партнерських зв'язків та комерціалізації наукових розробок. Подальші дослідження у цій сфері можуть бути спрямовані на розробку комплексних моделей інтеграції РІР ІВ у маркетингові стратегії освітніх установ та оцінку їх впливу на конкурентоздатність закладів освіти. Робота проводилася в межах досліджень докторської дисертації «Теоретичні та методичні основи підготовки майбутніх менеджерів до маркетингової діяльності» та на виконання завдань затвердженої в УкрІНТЕІ теми НДДКР «Розвиток регіональної інноваційної інфраструктури: інформаційно-консультативне забезпечення в сфері інтелектуальної власності» (№0124U005180, науковий керівник С.П. Школяр) як елементу розвитку управління освітніми проєктами в умовах інтеграції регіональних програм розвитку в світову економіку та в контексті цілей сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Школяр С. П., Гриньова М. В. Мотиваційна роль інтелектуальної власності в моделі закладу вищої освіти щодо розвитку наукової активності студентської молоді. Менеджмент у сучасному закладі освіти: проблеми, пошуки, перспективи : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, [Суми], (21 травня 2024 року) : до 100-річчя Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка : збірник статей і тез / [гол. ред. О. Г. Козлова ; редкол.: Л. В. Пшенична, Л. В. Корж-Усенко, Т. Г. Геращенко та ін.]. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 133-139
2. Рубан О. В., Школяр С. П., Бабенко І. В. Інтелектуальна власність як елемент іміджу сучасного фахівця. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. С. 732–734.
3. Школяр С. П., Гура М. В. Важливість формування бібліотечних фондів як інформаційного елементу моделі інноваційно-направленого освітнього закладу // Інноваційні аспекти освітнього та проєктного менеджменту: досвід А. Макаренка в діалозі із сучасністю : матеріали XXIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 14-15 березня 2024 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 14-15 березня 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 267-269.
4. Школяр С. П., Гура М. В. Бібліотечно-інформаційні фонди в забезпеченні інноваційних проєктів в моделі закладу вищої освіти. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 528–533.
5. Школяр С. П. Щодо права інтелектуальної власності в плані реалізації стратегії економічного розвитку Полтавської міської територіальної громади // Гуманістичні орієнтири професійного становлення вчителя: макаренківська традиція і місія Нової української школи : матеріали XX Міжнар. Наук.-практ. Конф. (м. Полтава, 11-12 березня 2021 р.). «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. Наук.-практ.

Семінарів (м. Полтава, 11-12 березня 2021 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПП «Астрія», 2021. С. 246-247.

6. Школяр С. П., Новописьменний С. А. Важливість інтелектуальної власності в розвитку освітнього маркетингу структурного підрозділу університету // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXXI КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 110 річниці університету (м. Полтава, 30–31 травня 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2024. С. 8-12.

7. Гура М. В., Школяр С. П. Система перевірки на плагіат у формуванні професійної культури менеджера проєктної діяльності // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXX КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській школі (м. Полтава, 25–26 травня 2023 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 93-95.

8. Гура М. В., Школяр С. П. Застосування принципів доброчесності у підготовці професійної культури менеджера // Дидакал : часопис : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Європейський вектор розвитку вищої освіти України», 14–15 листоп. 2023 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. № 24. С. 255-257.

9. Гура М. В., Школяр С. П. Принципи, механізм та деякі статистичні показники перевірки кваліфікаційних робіт, досліджень та проєктів на плагіат // Шості Череванівські наукові читання (на пошану професора А. С. Череваня) : збірник наук. ст. Вип. VI / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 319-326.